

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
22 april 2008	2070818500	DL. 2008/1115	19 mei 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Kamervragen over aantasting welzijn dikbilkoeien			

_____ Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u toekomen de antwoorden op de vragen van Kamerlid Thieme (PvdD) over de aantasting van het welzijn van dikbilkoeien.

1

Kent u het bericht "dikbilkoe die natuurlijk kan baren"? 1)

Ja.

2

Is het waar dat 85-90% van de dikbilkoeien niet in staat is via natuurlijke weg een kalf ter wereld te brengen? Zo ja, hoe is dit percentage van onnatuurlijke bevallingen zo hoog geworden? Zo neen, wat is dan het juiste percentage?

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Landbouw
Bezuidenhoutseweg 73
Postadres: Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage
Telefoon: 070 - 3786868
Fax: 070 - 3786100

In Nederland worden diverse vleesveerassen gehouden. Belgisch (Wit)Blauw en Verbeterd Roodbont zijn voorbeelden van rassen met extreme bespiering. Zij maken ongeveer 15% uit van de totale hoeveelheid gehouden vleesveemoederdieren. Bij deze twee extreem bespierde rassen wordt in 85-90% van de gevallen een keizersnede toegepast. Bij de andere rassen ligt dat percentage, afhankelijk van het ras, tussen de 5 en 30%. De oorzaak van het hoge percentage keizersneden ligt met name in het gevoerde fok-beleid. Waarschijnlijk gaat de selectie op spiermassa gepaard met een - onbedoelde - selectie op moederdieren met een nauw bekken. Daarnaast is de keizersnede ook een routinematige ingreep geworden en wordt door de veehouder veelal geen bewuste keuze meer gemaakt tussen natuurlijk afkalven en een keizersnede.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
19 mei 2008	DL. 2008/1115	2

3

Deelt u de mening dat het onacceptabel is om vanwege economische redenen een koeienras kunstmatig in stand te houden dat vrijwel geheel afhankelijk is van keizersneden ten behoeve van de voortplanting? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet?

Zoals ook aangegeven in de nota dierenwelzijn signaleer ik welzijnsproblemen bij deze extreem bespierde vleesrassen.

De gehanteerde aanpak is dat de sector samen met onderzoekers van de Wageningen UR de mogelijkheden onderzoekt om te komen tot een forse vermindering van het aantal keizersneden. Omdat ik dit belangrijk vind draag ik ook bij aan dit onderzoek.

4

Is het waar dat uw ministerie steun geeft aan onderzoek naar mogelijkheden om meer natuurlijke geboortes plaats te kunnen laten vinden? Zo ja, wat is de opzet van het onderzoek en hoe groot is de bijdrage van het ministerie?

Mede op initiatief van de sector wordt op dit moment samen met wetenschappers gezocht naar mogelijkheden om te komen tot een forse reductie van het aantal keizersneden.

Het onderzoek loopt van 2006 tot en met 2009 en wordt betaald door de Federatie Vleesveestamboeken en LNV. De bijdrage van LNV bedraagt tot en met dit jaar ongeveer 100.000 euro. In het onderzoek is eerst gekeken naar de haalbaarheid en de wil bij KI-organisaties, stamboeken en fokkers om zich hiervoor in te zetten. Zij hebben aangegeven mee te werken en staan hier positief in. Vervolgens is gekeken naar de wijze waarop tot minder keizersneden gekomen kan worden. Om de noodzaak van keizersneden te verminderen wordt ingezet op een aangepast fokprogramma. Daarnaast moet het gebruik van keizersneden verminderen door gedragsverandering bij vleesveehouders. Zij moeten bewuster omgaan met de keuze voor een keizersnede of natuurlijke afkalving.

Er wordt samengewerkt met universiteiten en fokorganisaties in België en Engeland die goede ervaringen hebben met natuurlijke afkalving en geboorten bij vleesveerassen.

5

Bent u bereid voor de toekomst een minimaal percentage voor te schrijven in welke gevallen runderen via natuurlijke weg kunnen kalveren? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo neen, waarom niet?

Ik ben van mening dat het houderijsysteem zodanig aangepast moet worden dat routinematige keizersneden niet meer nodig zijn. Zoals aangegeven bij vraag 4 worden op dit moment verschillende sporen bewandeld om van de routinematige ingrepen af te komen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
19 mei 2008	DL. 2008/1115	3

6

Bent u bereid om ethische redenen een exportverbod in te stellen op dikbilkoeien en sperma van dikbilstieren die door hun genetische aanleg problemen veroorzaken bij het via natuurlijke weg ter wereld komen van de kalveren? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo neen, waarom niet?

De Gezondheids- en welzijnswet voor dieren biedt op dit moment geen mogelijkheid om export van dikbilkoeien of sperma van dikbilstieren te verbieden. Bovendien ligt de problematiek van de moeilijke geboortes niet zozeer in de genetische aanleg voor extreme bespiering als wel in het te nauwe bekken bij het moederdier. Onder de populatie van koeien met extreme bespiering bevinden zich ook dieren met een nauwer bekken. Bij routinematig gebruik van keizersnedes worden deze dieren niet meer uitgeselecteerd. Zo wordt dit kenmerk onbedoeld in de populatie gebracht. Het is dus niet zozeer het 'dikbilgen' dat verantwoordelijk is voor de moeilijke geboortes als wel de grootte van het moederdier. Er zijn ook rassen met het 'dikbilgen' waarbij het overgrote deel afkalft zonder assistentie.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

1) Resource, 17 april 2008.